

دکتر علی رواقی در سال ۱۳۲۰، در مشهد به دنیا آمد. در سال ۱۳۴۴ دوره کارشناسی زبان و ادبیات فارسی را در دانشگاه فردوسی مشهد به پایان رساند و از سال ۱۳۴۴ تحصیلات خود را در دوره‌های کارشناسی ارشد و سپس، دکتری زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه تهران، پی گرفت و در سال ۱۳۵۳، به دریافت دانشنامه دکتری نایل آمد.

موضوع پایان‌نامه پژوهشی وی در دوره کارشناسی ارشد فرهنگ شاهنامه، به راهنمایی استادان دکتر محمد معین و دکتر سیدجعفر شهیدی (پس از بیماری دکتر معین) بود. در دوره دکتری نیز، اشتقاق فعل در زبان فارسی را به عنوان زمینه پژوهشی پایان‌نامه خود برگزید و به راهنمایی و مشاوره استادان دکتر پرویز ناتل خانلری و دکتر مهدی محقق به انجام رساند.

دکتر رواقی، تکاپوهای پژوهشی خود را زیر نظر دکتر خانلری، در مجله سخن و بنیاد فرهنگ ایران آغاز کرد و سپس، به گروه علمی بنیاد شاهنامه فردوسی، به سرپرستی استاد مجتبی مینوی پیوست و پژوهش‌های خود را در گستره زبان فارسی، بر شناخت زبان شاهنامه و رمزگشایی از واژگان ناشناخته فارسی نوین، به ویژه، در دوره تکوین آن، استوار ساخت. دستاورد پژوهشی این دوره، او را به نظریه گونه‌شناسی تاریخی - تطبیقی زبان و شناخت گونه‌های حوزه‌های جغرافیایی و ناحیه‌ای زبان فارسی بر پایه نوشتارهای کهن، رهنمون ساخت که پایه‌های استواری را برای شناخت تاریخ زبان فارسی نوین، و سبک‌شناسی پیش روی پژوهشگران نهاد است.

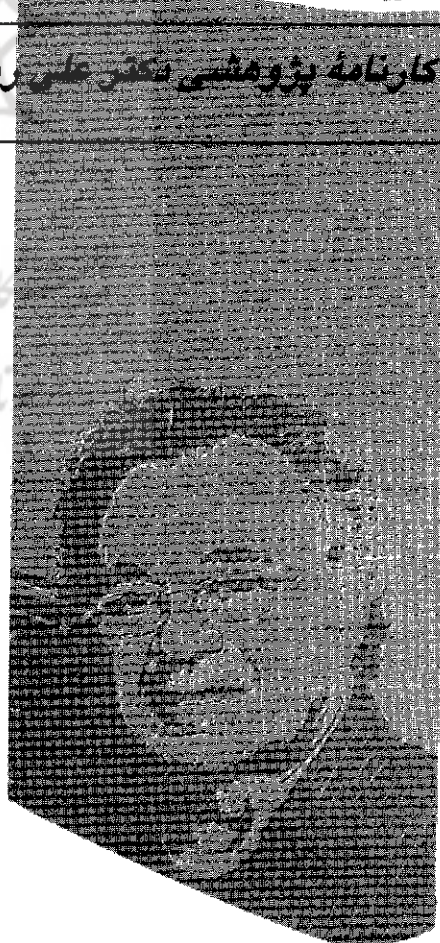
دکتر رواقی از سال ۱۳۴۸ به تدریس در دانشگاه تهران پرداخت و در سال ۱۳۵۳ به استادیاری زبان فارسی در دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران برگزیده شد و در سال ۱۳۸۲، هنگامی که دانشکده ادبیات سخت رو به تهی شدن از نسل استادان دانش‌آموخته زبان فارسی دهه‌های سی، چهل و پنجاه، (و شصت) گذاشته بود؛ رخت استادی دانشکده ادبیات را آویخت؛ تا یکسره، در پژوهشگاه شخصی خود با همکاری شماری از دانشجویان و دانش‌آموختگان، پژوهش‌های بنیادی‌اش را در گستره زبان فارسی و فرهنگ ایرانی دنبال کند. وی از سال ۱۳۶۹ تاکنون، عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی بوده است.

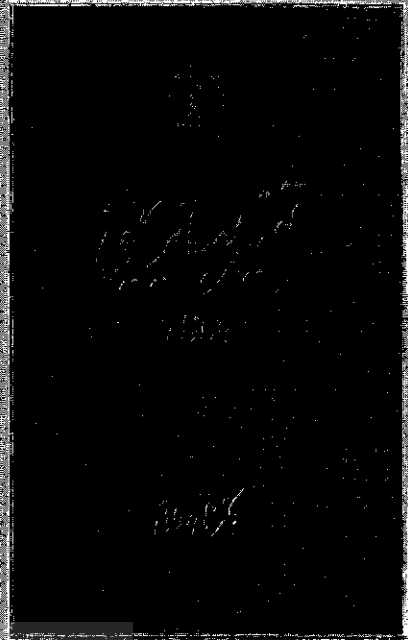
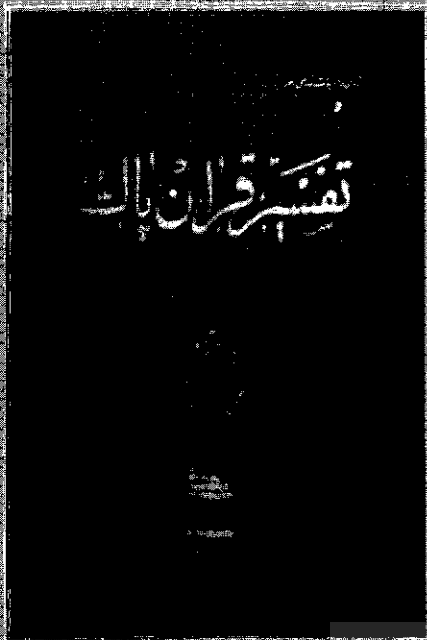
آنچه در پی می‌آید فهرست نسبتاً کاملی از کارنامه پژوهشی دکتر علی رواقی در گستره نشر و سخنرانی‌های پژوهشی است که به رغم پافشاری فروتنانه استاد برای خودداری از آن، هم به راهنمایی و لطف ایشان تدوین شده است.

کارنامه

نوشته‌اند به زر

کارنامه پژوهشی دکتر علی رواقی

۱۰. ذیل فرهنگ‌های فارسی. با همکاری مریم میرشمسی.

تهران: هرمس، ۱۳۸۱. مقدمه: صص نه تا بیست؛ متن: صص ۱-۳۷۰؛ پی‌نوشت: صص ۳۷۱-۵۶۱؛ کتابنامه و منابع: صص ۵۶۲-۵۸۱.

۱۱. دیوان حافظ. خوشنویسی‌شده بر اساس نسخه مصحح علامه قزوینی و دکتر قاسم غنی. [نگارش پیشگفتار، شرح واژگان و] ویراسته دکتر علی رواقی. تهران: انتشارات زرین و سیمین، ۱۳۸۳. مقدمه دکتر عبدالحسین زرین‌کوب، نقاشی استاد محمود فرشچیان، خط استاد عباس اخوین. پیشگفتار: صص ۱۰-۱۵، شرح لغات دشوار حافظ: صص ۳۰۷-۳۲۱.

۱۲. قرآن کریم (برگردانی کهن از قرآن کریم). تصحیح ترجمه. تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی، ۱۳۸۳، متن: صص ۱-۵۳۵، پیش‌گفتار: صص ۵۳۷-۵۳۸، فهرست لغات و اصطلاحات فارسی - عربی: صص ۵۸۹-۶۴۷، فهرست لغات و اصطلاحات عربی - فارسی: صص ۶۴۹-۷۰۴.

۱۳. زبان فارسی فرارودی [تاجیکی]: سنجش میان واژگان امروزی فرارودی [تاجیکی] با نوشته‌های قدیم فارسی و گویش‌های ایرانی. با همکاری شکبیا صباد. تهران: هرمس، ۱۳۸۳. پیش‌گفتار: از صفحه یک تا نود، فهرست‌ها: از صفحه نود و یک [تا صد و شش]، متن: صص ۱-۳۹۱، افزوده‌ها، مدخل‌ها و ...: صص ۳۹۲-۵۴۰، چکیده‌ای از مقدمه به سرلیک: ۲۰ صفحه.

۱۴. ترجمه سوره مائده. تصحیح. آینه میراث: فصلنامه ویژه نقد کتاب، کتاب‌شناسی و اطلاع‌رسانی در حوزه متون. دوره جدید، سال دوم، ضمیمه شماره اول (شماره پیاپی: ۲۴)، بهار ۱۳۸۳. متن: صص

الف) کتاب‌ها: تصحیح و پژوهش.

۱. تفسیر قرآن پاک. تهران: بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۴۸، متن: صص ۱-۱۲۳؛ تعلیقات: صص ۱۲۵-۱۵۴. فهرست: ۱۵۵-۱۶۴.

۲. واژه‌های ناشناخته در شاهنامه. تهران: بنیاد شاهنامه فردوسی، ۱۳۵۲، دفتر اول. ۳۶ صفحه.

۳. واژه‌های ناشناخته در شاهنامه. تهران: بنیاد شاهنامه فردوسی، ۲۵۳۵، دفتر دوم. ۴۰ صفحه.

۴. ترجمه قرآن موزه پارس (از مترجمی ناشناس). تهران: بنیاد فرهنگ ایران، ۲۵۳۵. متن: صص ۱-۴۵۲؛ لغات و ترکیبات: صص ۴۵۵-۵۲۲.

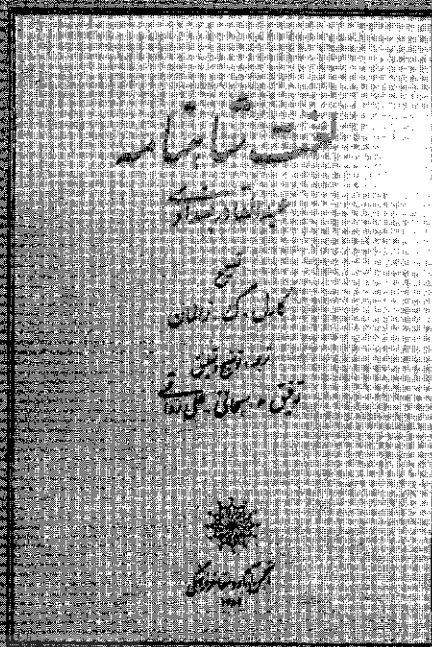
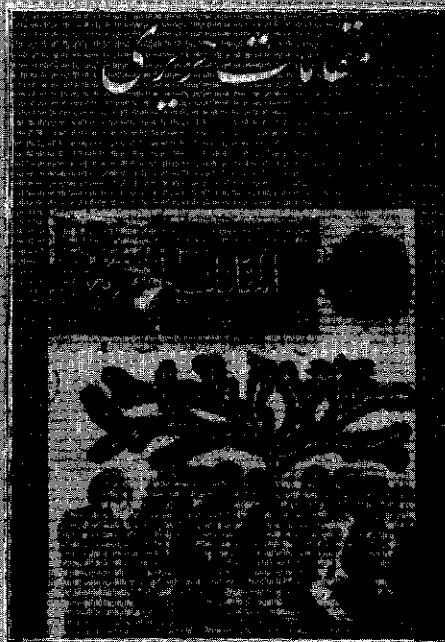
۵. تفسیر بصائر یمینی. ج ۱. تهران: بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۵۹.

۶. قرآن قدس. ۲ مجلد. تهران: مؤسسه فرهنگی شهید محمد رواقی، پاییز ۱۳۶۴. جلد اول: [مقدمه]: پنج - هفتاد و سه؛ متن مصور قرآن: صص ۱-۱۹۲، متن ترجمه: صص ۱-۱۹۲ مکرر. جلد دوم: متن مصور قرآن: صص ۱۹۳-۴۱۲، و ترجمه: ۱۹۳-۴۱۲ مکرر.

۷. مقامات حریری. ج ۱: متن عربی. تهران: مؤسسه فرهنگی شهید محمد رواقی. ۱۳۶۴، ج اول، مقدمه: صص ۵-۷؛ متن: صص ۹-۴۲۵؛ فهرس: صص ۴۳۰-۴۲۷.

۸. مقامات حریری. ج ۲: ترجمه فارسی. تهران: مؤسسه فرهنگی شهید محمد رواقی، چ نخست: ۱۳۶۵، پیش‌گفتار: صص نه تا چهل و پنج؛ متن: صص ۱-۳۸۲؛ واژه‌نامه: صص ۳۸۵-۵۶۷.

۹. داستان‌های شاهنامه فردوسی. خوشنویسی: محمدعلی گرجستانی. تهران: سروش و نگار، ۱۳۷۲.

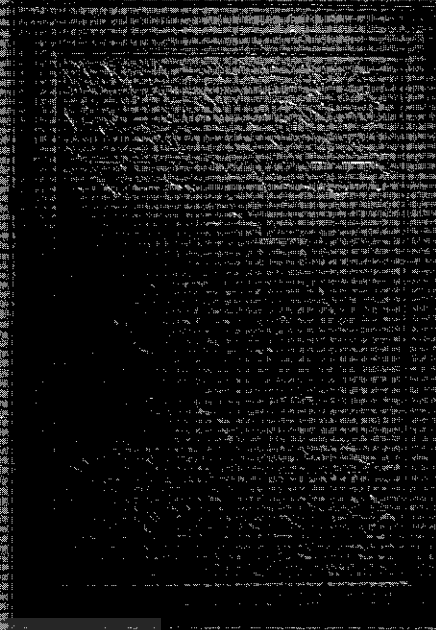
- ۱-۱۲۲؛ واژه‌نامه: صص ۱۲۳-۱۳۹؛ فهرست: ص ۱۴۱.
۱۵. تکملة الاصناف: فرهنگ عربی به فارسی. زیر چاپ.
۶. قصه حمزه (نقد کتاب). سخن. دوره هجدهم، شماره ۴، شهریور ماه ۱۳۴۷. صص ۴۴۰-۴۶۲.
۷. چاشتگاه فراخ. سخن. دوره هجدهم، شماره ۵، مهر ماه ۱۳۴۷. صص ۵۴۰-۵۴۲.
۸. الابنية عن حقایق الادوية (نقد کتاب). سخن. دوره هجدهم، شماره ۷، آذر ماه ۱۳۴۷. صص ۷۹۸-۸۰۸.
۹. فرهنگ لغات ادبی (نقد کتاب). راهنمای کتاب. جلد یازدهم، شماره چهارم، تیر ماه ۱۳۴۷. صص ۱۷۷-۱۸۲.
۱۰. تحقیق در تفسیر ابوالفتوح رازی (نقد کتاب). راهنمای کتاب. جلد یازدهم، شماره هفتم، مهر ماه ۱۳۴۷. صص ۳۹۳-۳۹۸.
۱۱. قصص قرآن مجید (نقد کتاب). راهنمای کتاب. جلد یازدهم، شماره ۱۰-۱۱، اسفند ماه ۱۳۴۷. صص ۶۳۷-۶۴۴.
۱۲. دیوان ابوالفرج رونی (نقد کتاب). سخن. دوره نوزدهم، شماره سوم، خرداد ۱۳۴۸. صص ۸۴۷-۸۵۵.
۱۳. ساختمانی از فعل ماضی. مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی [دانشگاه تهران]. سال شانزدهم، شماره چهارم (۱۳۴۸). صص ۳۸۱-۳۹۳.
۱۴. چند واژه ناشناخته. در: مجموعه خطابه‌های اولین کنگره تحقیقات ایرانی. جلد اول. ۱۳۴۹. صص ۱۷۶-۱۹۰.
۱۵. برگزیده تاریخ بیهقی (نقد کتاب). راهنمای کتاب. جلد سیزدهم، شماره ۵-۷، مرداد، شهریور و مهر ماه ۱۳۴۹. صص ۴۴۳-۴۵۱.
۱۶. متنی پارسی از قرن چهارم؟ (نقد کتاب). راهنمای کتاب. جلد سیزدهم، شماره ۸-۱۰، آبان، آذر و دی ماه ۱۳۴۹. صص ۵۸۱-۵۸۶.

- ب) همکاری پژوهشی**
۱. ناصر خسرو. دیوان ناصر خسرو. به تصحیح مجتبی مینوی، و مهدی محقق. تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۵۳.
۲. بغدادی، عبدالقادر. لغت شاهنامه. تصحیح: کارل گ. زالمان. ترجمه، توضیح و تعلیق: توفیق ه. سبحانی، علی رواقی. تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۲. متن: صص ۱-۴۸۶؛ جدول تطبیق ابیات گزارش با متن اصلی: صص ۴۸۷-۵۲۲؛ فهرس: صص ۵۲۳-۵۲۴؛ ۶۶۰؛ مآخذ: صص ۶۶۱-۶۶۶.
- ج) گفتارهای پژوهشی و نقدنامه**
۱. فرخ‌نامه جمالی (نقد کتاب). سخن. دوره هفدهم، شماره ۱۰، دی ماه ۱۳۴۶. صص ۱۰۳۵-۱۰۳۶.
۲. بحر الفوائد. سخن. دوره هفدهم، شماره ۱۱، بهمن ماه ۱۳۴۶. صص ۱۱۶۴-۱۱۶۵.
۳. آداب الحرب و الشجاعة (نقد کتاب). سخن. دوره هجدهم، شماره ۱، خرداد ماه ۱۳۴۷. صص ۹۴-۹۸.
۴. زین الاخبار (نقد کتاب). سخن. دوره هجدهم، شماره ۳، مرداد ماه ۱۳۴۷. صص ۳۴۲-۳۴۶.
۵. تفسیر کمریج. داستان داود و اوریا. سخن. دوره هجدهم، شماره ۳، مرداد ماه ۱۳۴۷. صص: ۱۷۹-۱۸۲.

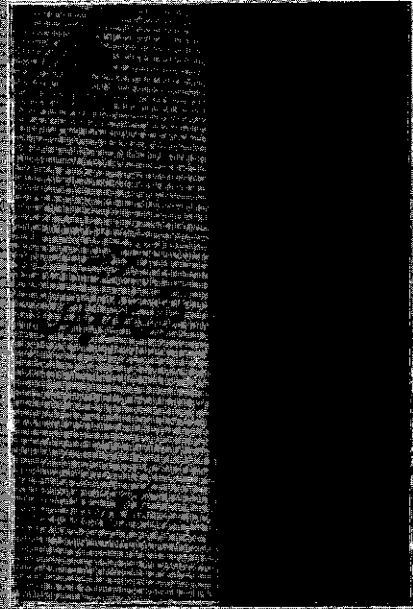
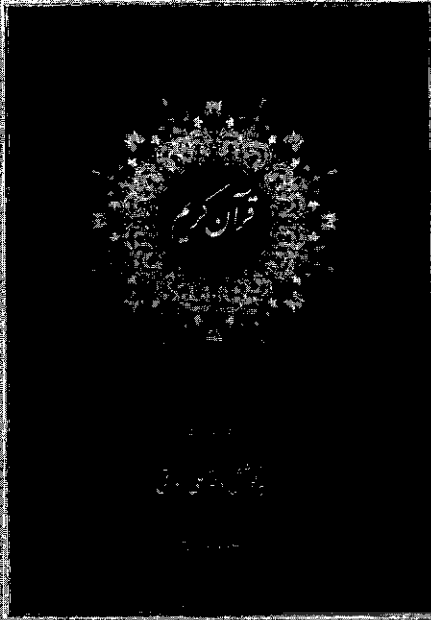
قرآن مقدس

تفسیر

پیشانی

۱۷. نقدی بر تاریخ گردیزی (نقد کتاب). **مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی** [دانشگاه تهران]. سال ۱۸، شماره ۱ (۱۳۵۰). صص ۲۷۰-۲۵۸.
۱۸. شب چک، در: **نامه مینوی**. مجموعه سی و هشت گفتار در ادب و فرهنگ ایرانی به پاس پنجاه سال تحقیقات و مطالعات مجتبی مینوی. زیر نظر: حبیب یغمایی، ایرج افشار، و با همکاری: محمد روشن. تهران: سازمان چاپ و انتشارات جاویدان، ۱۳۵۰. صص ۲۰۵-۲۱۶.
۱۹. پاسخ اندر پاسخ. **مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی** [دانشگاه تهران]. دوره ۱۹، شماره ۳ و ۴، فروردین ماه ۱۳۵۱. صص: ۱۵۱-۱۶۶.
۲۰. تصحیح تصحیح برهان قاطع. **مجله وحید**. دوره نهم، شماره دوم، ۱۳۵۰. صص ۲۹۱-۲۹۷.
۲۱. نگرشی در فرهنگ‌های شاهنامه. **سیمرغ**. شماره ۱، ۱۳۵۱. صص ۱۰۵-۱۲۵.
۲۲. نقدی بر ترجمه تفسیر طبری. **سیمرغ**. شماره ۱، ۲۵ اسفند ۱۳۵۱. صص ۱۴-۶۳.
۲۳. چند برگ از تفسیر قرآن عظیم: ترجمه قرآن از منابع لغات اصیل فارسی (نقد کتاب). **راهنمای کتاب**. جلد شانزدهم، شماره ۱-۳، فروردین، اردیبهشت، و خرداد ۱۳۵۲. صص ۹۹-۱۰۵.
۲۴. پُند و پُندام. **راهنمای کتاب**. سال شانزدهم، شماره ۱۰ و ۱۱ و ۱۲، دی و بهمن و اسفند ۱۳۵۲. صص: ۶۱۵-۶۱۸.
۲۵. برجاس. **یغما**. سال بیست و هفتم، شماره اول (شماره مسلسل ۳۰۷)، فروردین ماه ۱۳۵۳. صص: ۴۵-۴۷.
۲۶. پیشاهنگان شعر امروز. **کتاب امروز**. بهار ۱۳۵۳. صص: ۲۵-۲۷.
۲۷. احتجاجات و سؤالات و توضیحات. **یغما**. سال بیست و هفتم، شماره دوم (شماره مسلسل ۳۰۸)، اردیبهشت ماه ۱۳۵۳. صص: ۱۲۲.
۲۸. شاهنامه فردوسی تصحیح شده توسط ایرانشناسان شوروی. (نقد کتاب). **راهنمای کتاب**. سال هفدهم، شماره ۱ و ۲ و ۳، فروردین و اردیبهشت و خرداد ۱۳۵۳. صص: ۱۱۰-۱۱۸.
۲۹. شاهنامه فردوسی تصحیح شده توسط ایرانشناسان شوروی. (نقد کتاب). **راهنمای کتاب**. سال هفدهم، شماره ۴ و ۵ و ۶، تیر و مرداد و شهریور ۱۳۵۳. صص: ۳۴۹-۳۵۹.
۳۰. بخشی از تفسیری کهن (نقد کتاب). **راهنمای کتاب**. جلد هفدهم، شماره ۱۰-۱۲، دی، بهمن و اسفند ۱۳۵۳. صص ۷۳۴-۷۴۱.
۳۱. نقدها را بود آیا ...؟ (نقد کتاب). **نگین**. سال دهم، شماره ۱۱۸، ۲۹ اسفند ۱۳۵۳. صص: ۳۷-۴۵.
۳۲. چون خدا خواهد که پرده کس درد. **نگین**. سال دهم، شماره ۱۲۲، ۳۱ تیرماه ۱۳۵۴. صص: ۴۴-۴۸.
۳۳. نگرشی در دیوان فرخی سیستانی (نقد کتاب). **مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی** [دانشگاه تهران]. شماره ۹۳-۹۴، (۱۳۵۵). صص ۱۱۸-۱۴۳.
۳۴. برخی از واژه‌های ناشناخته شاهنامه. **شاهنامه فردوسی**،

- حماسه جهانی. تهران: ۱۳۵۶. صص: ۱۰۸-۹۹.
۳۵. کهن‌ترین برگردان قرآن به فارسی. کیهان فرهنگی. سال اول، شماره اول، فروردین ۱۳۶۳. صص ۱۸-۱۵.
۳۶. نگاهی به اسرارالتوحید (نقد کتاب). نشر دانش. سال نهم، شماره چهارم، خرداد و تیر ۱۳۶۸. بخش اول. صص ۳۵-۲۶.
۳۷. نگاهی به اسرارالتوحید (نقد کتاب). نشر دانش. سال نهم، شماره پنجم، مرداد و شهریور ۱۳۶۸. بخش دوم. صص ۶۱-۴۹.
۳۸. شاهنامه‌ای دیگر (نقد کتاب). بخش اول. کیهان فرهنگی. سال ششم، شماره ۱۱، بهمن ۱۳۶۸. صص ۱۹-۱۶.
۳۹. شاهنامه‌ای دیگر (نقد کتاب). بخش دوم. کیهان فرهنگی. سال ششم، شماره ۱۲، اسفند ۱۳۶۸. صص ۳۱-۳۵.
۴۰. باری دیگر، شاهنامه‌ای دیگر (نقد کتاب). کیهان فرهنگی. سال هفتم، شماره ۳، خرداد ۱۳۶۹. صص ۳۹-۳۶.
۴۱. نگاهی کوتاه به تاریخ بیهقی (نقد کتاب). نشر دانش. سال دهم، شماره ۶، مهر و آبان ۱۳۶۹. صص ۵۱-۴۳.
۴۲. درباره دست‌نوشته موزه فلورانس. در: شاهنامه فردوسی (چاپ عکسی از روی نسخه کتابخانه ملی فلورانس). تهران: موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، کنگره جهانی بزرگداشت فردوسی، دی ماه ۱۳۶۹. صص پانزده تا چهل و چهار.
۴۳. پیشنهادی درباره سه واژه از حافظ. نشر دانش. سال دهم، شماره چهارم، خرداد و تیر ۱۳۶۹. صص ۲۷-۳۳ (دوره: صص ۳۰۱-۳۰۷).
۴۴. شب تاریک و بیم موج و ... (نقد کتاب). کلک. شماره ۱۸ و ۱۹، مهر ۱۳۷۰. بخش اول. صص ۷۶-۹۳.
۴۵. شب تاریک و بیم موج و ... ۲ (نقد کتاب). کلک. شماره ۲۰، آبان ۱۳۷۰. بخش دوم. صص ۸۹-۱۱۹.
۴۶. شب تاریک و بیم موج و ... ۳ (نقد کتاب). کلک. شماره ۲۱، آذر ۱۳۷۰. بخش سوم. صص ۷۰-۹۹.
۴۷. یادداشتی درباره: «شرحی بر یک بیت حافظ». گلچرخ. سال اول، شماره ۴، آبان ۱۳۷۱. صص ۱۳-۱۱.
۴۸. گذر از وادی مرغان (نقد کتاب). گلچرخ. سال دوم، شماره هفتم، شهریور ۱۳۷۲. صص ۱۴-۱۹.
۴۹. درباره واژه‌های فارسی طلبة الطلبة. نامه فرهنگستان. سال اول، شماره اول، بهار ۱۳۷۴. صص ۷۹-۹۴.
۵۰. واژه‌های فارسی تاجیکی. یاد بهار: یادنامه دکتر مهرداد بهار. مجموعه مقالات. تهران: آگه، چاپ اول، ۱۳۷۶. صص ۵۸۹-۶۳۶.
۵۱. سبک‌شناسی ترجمه‌های قرآن. آینه میراث. سال سوم، شماره چهارم (شماره پیاپی ۱۲)، بهار ۱۳۸۰. صص ۱۳-۱۱.
۵۲. سعدی و زبان فارسی. سعدی‌شناسی. دفتر چهارم. به کوشش کوروش کمالی سروستانی. شیراز: انتشارات مرکز سعدی‌شناسی با همکاری بنیاد فارس‌شناسی. اردیبهشت ۱۳۸۰. صص [؟]
۵۳. شاهنامه را چگونه باید خواند؟ (بخش اول). نامه انجمن: فصلنامه انجمن آثار و مفاخر فرهنگی. دوره جدید، سال اول، شماره اول (بهار ۱۳۸۰). صص ۴-۲۷.
۵۴. شاهنامه را چگونه باید خواند؟ (بخش دوم). نامه انجمن: فصلنامه انجمن آثار و مفاخر فرهنگی. دوره جدید، سال اول، شماره

دوم (تابستان ۱۳۸۰). صص ۱۷-۳۸.

۵۵. ناصر خسرو: روزگار و عوام. **نامه پارسی**. ویژه‌نامه بزرگداشت حکیم ناصر خسرو قبادیانی. سال هشتم، شماره دوم، شهریور ماه ۱۳۸۲ (دوشنبه). صص ۱۴۵-۱۷۰.

۵۶. گویش‌ها و متون فارسی (۱). **نامه انجمن**: فصلنامه انجمن آثار و مفاخر فرهنگی. سال سوم، شماره دوم (شماره پیاپی: ۱۰)، تابستان ۱۳۸۲. صص ۱۳-۴۱.

۵۷. گویش‌ها و متون فارسی (۲). **نامه انجمن**: فصلنامه انجمن آثار و مفاخر فرهنگی. سال سوم، شماره سوم (شماره پیاپی: ۱۱)، پاییز ۱۳۸۲. صص ۳۸-۷۶.

۵۸. باز هم شاهنامه را چگونه باید خواند؟ **نامه انجمن**: فصلنامه انجمن آثار و مفاخر فرهنگی. سال چهارم، شماره اول (شماره پیاپی: ۱۳)، بهار ۱۳۸۳. صص ۴-۵۳.

۵۹. گویش سمنانی در خوانش متون کهن. در: **گویش سمنانی** (مجموعه مقالات). نخستین همایش ملی پژوهش در گویش سمنانی (دانشگاه سمنان). به کوشش: دکتر عصمت اسماعیلی، و دکتر مصطفی جباری. سمنان: بوستان اندیشه. صص ۲۳۳-۲۳۸.

۶۰. فرهنگ سپهسالار (نقد کتاب). **کتاب ماه ادبیات و فلسفه**. شماره ۸۹ - ۹۰ (اسفند ۸۳ و فروردین ۸۴). صص ۱۱۰-۱۳۱.

۶۱. پسوند «ناک» در زبان فارسی. در: **جشن‌نامه استاد دکتر محمد خوانساری**. به کوشش فرهنگستان زبان و ادب فارسی، زیر نظر حسن حبیبی. تهران: نشر آثار، ۱۳۸۴. صص ۲۰۹-۳۰۰.

۶۲. مقدمه دفتر نشر میراث مکتوب. در: **بخشی از تفسیر کهن**. تصحیح: سیدمرتضی آیت‌الله‌زاده شیرازی. تهران: مرکز فرهنگی قبله، ۱۳۷۵. صص سی و سه تا شصت و هفت.

۶۳. نکال شب، نکال شب؟ **نامه انجمن**: فصلنامه انجمن آثار و مفاخر فرهنگی. سال پنجم، شماره چهارم (شماره پیاپی ۲۰)، زمستان ۱۳۸۴. ضمیمه [شماره] ۲. ۶۸ صفحه.

د) گفت و گو

۱. قرآن قدس. **گفت و گوی تلویزیونی** با شرکت: دکتر علی رواقی، دکتر مهرداد بهار، دکتر عزیزاله جوینی، و بهاء‌الدین خرمشاهی.

سال ۱۳۶۳. [روز پخش برنامه مشخص نشد!]

۲. گفتگوی علی رواقی، و ... با دکتر خالقی مطلق. **گلچرخ**. شماره ۱۲، آذر و دی ۱۳۷۴.

۳. گفتگوی علی رواقی و ... با دکتر خالقی مطلق. **گلچرخ**. شماره ۱۴، فروردین و اردیبهشت ۱۳۷۵.

۴. گفتگو با استاد دکتر علی رواقی. قسمت اول. [گفتگو کننده: جويا جهان‌بخش]. **آینه میراث**، ویژه کتب تفسیر و علوم قرآنی. سال اول، شماره ۱، دی ماه ۱۳۷۶. صص ۴-۶.

۵. امکانات زبان فارسی و ترجمه‌های قرآنی. گفت و گو با دکتر علی رواقی، استاد و پژوهشگر زبان و ادب فارسی. قسمت اول. **همشهری**. شماره ۲۲۰۸، یکشنبه ۱۳ شهریور ۱۳۷۹. ص ۱۴. قابل دریافت از: <http://hamshahri.net/hamnews/1379/790613/adabh.htm>

۶. گرہ‌های اصلی زبان فارسی هنوز گشوده نشده است. گفتگو با دکتر علی رواقی. قسمت دوم. **همشهری**. شماره ۲۲۰۹، دوشنبه ۱۴ شهریور ۱۳۷۹. ص ۱۴. قابل دریافت از:

<http://hamshahri.net/hamnews/1379/790614/adabh.htm>

۷. گفت و گو با دکتر علی رواقی: **فارسی در فرارود**. [گفت و گو کننده]: محمدرضا ارشاد. **همشهری**. شماره ۳۲۰۰، دوشنبه ۲۸ مهر ۱۳۸۲. صفحه ادبیات. قابل دریافت از:

<http://hamshahri.net/hamnews/1382/820728/world/litew.htm#s9318>

ه) همایش‌ها

دکتر رواقی از سال‌های میانی دهه پنجاه تاکنون در ده‌ها کنگره، و همایش ملی و بین‌المللی شرکت نموده‌اند که بدبختانه، دستیابی به آگاهی‌های ریز هر یک از آنها، ممکن نشد. در اینجا، با توجه به تنگنای زمانی برای آماده‌سازی کارنامه، ناگزیر از آن شدیم که اشاره‌وار برخی از مهم‌ترین سخنرانی‌ها را در فهرست بگنجانیم.

۱. چند واژه ناشناخته. **تهران**. نخستین کنگره تحقیقات ایرانی. ۱۳۴۸.

۲. حافظ، شیراز، کنگره بین‌المللی حافظ شیرازی، ۱۳۶۸.

۳. فردوسی. تهران. دانشگاه تهران: کنگره جهانی فردوسی، ۱۳۶۹.

۴. گونه‌شناسی زبان فارسی. **آمریکا**. ۱۹۹۸.

۵. نگرشی بر زبان شعر جامی. **استراسبورگ**. دانشکده شرق‌شناسی. ۱۹۹۹.

۶. زبان فارسی در جهان امروز. **پاریس**. CNRS.

۷. درباره زبان فارسی و گونه فارسی فرارودی. **تاجیکستان**. سخنرانی در مراکز دانشگاهی و پژوهشی. به دفعات در سال‌های پس از استقلال..

۸. نگرشی بر دیوان سعدی. **شیراز**. روز جهانی سعدی: اول اردیبهشت ۱۳۷۸.

پی‌نوشت

* به دلیل فشرده‌گی کار جست و جو، شماره صفحه‌های این نوشته از قلم افتاد.